

NOTAT

Til Hordaland fylkeskommune ved Guro Klyve

Fra Advokatfirmaet Thommessen AS ved advokat (H) Kenneth Steffensen

Dato 22. september 2015

Ansvarlig advokat: Kenneth Steffensen

REDEGJØRELSE FOR SØKSMÅL FRA BERGEN KOMMUNE

1 INNLEDNING

Vi er blitt bedt om å redegjøre for søksmål fra Bergen kommune med krav om overføring av flere eiendommer og erstatning. Vi vil i det følgende redegjøre kort for sakens bakgrunn, det krav som er fremsatt og videre prosess.

2 BAKGRUNN FOR SØKSMÅLET

Etter tvisteloven § 5-2 plikter den som vil igangsette et sivilt søksmål å sende søksmålsvarsel. Varselet skal sendes til den som det er aktuelt å reise sak mot, og skal angi det krav som kan bli fremmet samt grunnlaget for dette. Mottakeren skal gis "rimelig tid" til å ta stilling til kravet og grunnlaget for det.

Søksmålsvarsel i saken er sendt fra Bergen kommune fredag 19. juni 2015. I sitt brev har Bergen kommune bedt om svar innen 25. juni 2015, dvs under en uke etter at brevet ble sendt. Stevning i saken ble tatt ut 30. juni 2015, dvs 11 dager etter at søksmålsvarselet ble sendt.

Bergen kommune har tidligere fremsatt tilsvarende krav i brev av 10. juni 2011 og 17. november 2011 til Hordaland Fylkeskommune. Begge brevene ble besvart, og Hordaland fylkeskommune bestred at det var grunnlag for kravet. Vårt brev av 15. februar 2012 på vegne av Hordaland fylkeskommune ble ikke besvart av Bergen kommune. Etter dette tidspunkt har Bergen kommune ikke tatt kontakt vedrørende det fremsatte kravet før søksmålsvarsel ble sendt den 19. juni 2015.

I en intern redegjørelse fra byråd Øistein Christoffersen av 23. august 2011 har Bergen kommune internt redegjort for hvilke eiendommer kommunen på det tidspunktet mente at en kunne kreve overført. Flere av disse eiendommene er gjenstand for det igangsatte søksmålet.

3 KORT OM BAKGRUNN FOR KONFLIKTEN - ANGERAVTALEN

Bergen kommune har gjort gjeldende at kravene kan begrunnes med punkt 8 i den såkalte "Angeravtalen". Avtalen har sin bakgrunn i at Bergen bykommune skulle inngå i Hordaland fylke. Det ble i den forbindelse satt ned et forhandlingsutvalg (konstituert i møte 23. september 1968) som var ledet av Fylkesmann Erling Anger. Den etterfølgende avtale fikk virkning fra 1972, og medførte at Hordaland fylkeskommune overtok ansvaret for en rekke institusjoner innenfor Helse- og omsorgssektoren, samt videregående skoler. Foruten ansvaret for disse institusjonene og skolene, ble institusjonenes/skolenes eiendommer og gjeld overført til Hordaland fylkeskommune.

Av Angeravtalens punkt 8 (bilag 1 til stevningen) følger det at;

”Dersom institusjon som vert overført frå Bergen by til Hordaland fylke ikkje lenger skal brukast til same eller liknande føremål som ved overføringa, får Bergen kommune vederlagsfritt attende eigedomsretten til grunn og bygningar som byen har ført over til fylket. Det same gjeld dersom drifta av institusjonar skulle verta førd attende til Bergen kommune.”

4 DET FREMSATTE KRAV

I stevningen har Bergen kommune fremsatt krav om:

1. Vederlagsfri overføring av

- a. Gnr 165 bnr 461 i Bergen kommune (Margaretastredet 2)
- b. Gnr 165 bnr 441 i Bergen kommune (Haugeveien 28)
- c. Gnr 166 bnr 1115 i Bergen kommune (Kalfarveien 2)

Disse eiendommene benyttes eller er planlagt benyttet til videregående opplæring i regi av Hordaland fylkeskommune.

2. Krav om dom for at kommunen er eier av en eierandel på 2/5 av følgende eiendommer:

- a. Gnr 199 bnr 128 i Bergen kommune
- b. Gnr 199 bnr 208 i Bergen kommune
- c. Gnr 170 bnr 17 i Bergen kommune

Eiendommene er de gjenværende delene av eiendommer tilknyttet Stiftelsen ”Vestlandsheimen”, som ble nedlagt på midten av 90-tallet. Vestlandsheimen var en selveiende stiftelse som drev en institusjon for psykisk utviklingshemmede. På 1980- og 1990 tallet var stiftelsens drift finansiert av Hordaland fylkeskommune og Sogn og fjordane fylkeskommune. Ved HVPU reformen ble det lagt opp til at alle slike institusjoner skulle nedlegges.

Deler av stiftelsens eiendommer ble etter det vi forstår overført til Bergen kommune, og deler av eiendommene ble overført til Hordaland fylkeskommune. Senere er enkelte av de eiendommer som ble overført til Hordaland fylkeskommune solgt. Bergen kommune har fremsatt krav om å bli medeier i de eiendommene ble overført til Hordaland fylkeskommune og som p.t. ikke er solgt.

3. Krav om erstatning med kr 39 196 150,- samt forsinkelsesrenter fra 31. juli 2015. Kravet er angitt å være den andel av salgssummen for de solgte eiendommer tilknyttet ”Vestlandsheimen” som kommunen mener seg berettiget til. Tallet er basert på at kommunen mente at de var eier av 2/5 av disse eiendommene også, og krever derfor 2/5 av salgssummen for eiendommene.
4. Krav om at stevningen tinglyses på samtlige ovennevnte eiendommer.
5. Krav om at Bergen kommune tilkjennes sakskostnader.

5 HORDALAND FYLKESKOMMUNES TILSVAR

Hordaland fylkeskommune inngav tilsvar 16. september 2015. I tilsvaret har Hordaland fylkeskommune bestridt samtlige av de fremsatte krav og krevd seg tilkjent sakskostnader.

Hordaland fylkeskommune har blant annet gjort rede for at Gnr 165 bnr 461 i Bergen kommune (Margaretastredet 2), Gnr 165 bnr 441 i Bergen kommune (Haugeveien 28) og Gnr 166 bnr 1115 i Bergen kommune (Kalfarveien 2) fremdeles benyttes til "same eller liknande føremål". Samtlige av eiendommene benyttes eller er planlagt benyttet til videregående opplæring som Hordaland fylkeskommune er ansvarlig for. Det er derfor anført at vilkårene for å kreve tilbakeføring ikke er oppfylt.

For de øvrige eiendommer har Hordaland fylkeskommune blant annet gjort gjeldende at en eventuell rett Bergen kommune kunne hatt til eiendommer tilknyttet tidligere "Vestlandsheimen" er oppgjort ved tidligere overføringer til Bergen kommune. Videre er det gjort gjeldende fra Hordaland fylkeskommune at kravet under enhver omstendighet er foreldet når det er fremsatt om lag 20 år etter institusjonen ble avviklet.

Erstatningskravet bygger også på at Bergen kommune mener seg berettiget til en eierandel på 2/5 av de solgte eiendommer som tidligere var tilknyttet stiftelsen "Vestlandsheimen". Hordaland fylkeskommune har i hovedsak gjort gjeldene samme innvendinger mot dette kravet som for kravet om en eierandel av eiendommene tilknyttet Vestlandsheimen.

Hordaland fylkeskommune har også bestridt at det skal være grunnlag for å kreve tinglysning av stevningen på eiendommene, og nedlagt påstand om at fylket skal tilkjennes sakskostnader.

6 VIDERE SAKSFORBEREDELSE

Ved Bergen tingretts brev av 19. september 2015 er Hordaland fylkeskommune gitt frist til 8. oktober for å kommentere Bergen kommunes anmodning om dokumentfremleggelse. Bergen kommune er gitt en tilsvarende frist til å begrunne sitt krav om tinglysning ytterligere.

Bergen tingrett har foreløpig ikke tatt kontakt for å avtale planmøte i saken, men vi antar at en slik henvendelse vil komme kort tid etter 8. oktober 2015.